

**KONTRATË BINJAKËZIMI**  
**Përkrahje për Statistikat**  
**Kosovë**



**RAPORT MBI MISIONIN**

**Indeksi i Prodhimit Industrial në Kosovë II – Planifikimi i anketës  
pilot dhe mbledhja e të dhënave**

**Komponenti 3.3.2b**

Misioni i udhëhequr nga Søren Kristensen dhe Ingeborg Vind, Statistikat e Danimarkës

10 – 13 Qershor 2014


*IPA 2012*

*Emri, adresa, emaili i autorit*

*Søren Kristensen  
Statistics Denmark  
Sejrøgade 11  
DK-2100 Copenhagen Ø  
Denmark  
Tel: +45 3917 3337  
Email: skr@dst.dk*

*Ingeborg Vind  
Statistics Denmark  
Sejrøgade 11  
DK-2100 Copenhagen Ø  
Denmark  
Tel: +45 3917 3084  
Email: inv@dst.dk*

## Permbajtja

1. Komentet e përgjithshme .....	4
2. Vlerësimet dhe rezultatet.....	4
3. Konkluzionet dhe Rekomandimet .....	5
Aneksi 1. Termat e Referencës .....	<b>Fejl! Bogmärke er ikke defineret.</b>
Aneksi 2. Personat e takuar .....	10
Aneksi 3. Plani zhvillimor për Indeksin e Prodhimit Industrial .....	11

## Lista e shkurtesave

ASK	Agjencia e Statistikave të Kosovës
KAU	Njësitë mbi llojin e aktivitetit
SBS	Statistikat Strukturore të Ndërmarrjeve
STS	Statistikat Afat Shkurta
TeR	Termat e Referencës
TVSH	Tatimi mbi Vlerën e Shtuar

## 1. Komete te përgjithshme

Ky raport mbi misionin është përgatitur në kuadër të Projektit të Binjakëzimit ‘Përkrahje për Statistikat e Kosovës’. Është misioni i dytë, që i kushtohet statistikave afatshkurta dhe Indeksit të Prodhimit Industrial në kuadër të Komponentit të Statistikave të Biznesit, pjesë e këtij projekti.

Objektivat konkrete të misionit ishin:

- Vlerësimi i progresit të shënuar që nga misioni i parë
- Asistimi në zgjidhjen e ndonjë çështjeje të mbetur në lidhje me cilësinë e të dhënave para publikimit të versionit të parë të Indeksit të Prodhimit Industrial
- Asistimi në përpilimin e indeksit për tremujorin e parë të vitit 2014, me fokus në organizimin e prodhimit të rregullt të indeksit në baza tremujore
- Krijimi i një plani zhvillimor për indeksin e prodhimit industrial

Konsulentët dëshirojnë të falenderojnë të gjithë zyrtarët dhe personat e takuar, për mbështetjen dhe informacionet e vlefshme që kanë dhënë, që ka lehtësuar shumë punën e tyre gjatë qëndrimit në Kosovë.

**Këndvështrimet dhe vëzhgimet e paraqitura në këtë raport janë ato të konsulentëve dhe jo domosdoshmërisht përpunet me këndvështrimet e BE-së, ASK-së apo Statistikave të Danimarkës.**

## 2. Vlerësimi dhe rezultatet

Gjatë ditës së parë, ekipi i ASK-së paraqiti progresin e shënuar në indeksin e prodhimit industrial që nga misioni i parë. Të dhënat për vitet 2012 dhe 2013 janë bashkuar në një dosje. Nuk ka përpunshmëri të plotë midis dy mostrave pasi ato janë nxjerrë me kritere të ndryshme. Në mënyrë që të plotësohen zbraçitët, ASK-ja ka vendosur të përdorë të dhënat e Administratës Tatimore. Ka filluar imputimi duke përdorur të dhënat tatimore, por nuk kishte përfunduar akoma gjatë kohës kur zhvillohej misioni.

Shumicën e kohës gjatë ditës u analizuan mostrat e bashkuara, me përqëndrim të vecantë tek imputimet. Analizimi u bë duke shikuar të dhënat në nivel dy shifror të NACE. Gjatë analizave u pa që kishte disa çështje, disa qartazi për shkak të ndryshimit të numrit të identifikimit të bizneseve nga njëra mostër në tjetrën. Një nga çështjet, që u diskutua, ishte nëse të dhënat nga mostra duhet të ngriten në pesha ose jo. Ekspertët nuk rekomanduan ngritjen e të dhënave për shkak të bashkimit të dy mostrave, që janë nxjerrë me kritere të ndryshme.

Gjatë ditës së dytë, u vazhdua me validimin e të dhënave, në një tabelë me të dhënat e agreguara në nivel dy shifror. Janë diskutuar disa shembuj të gabimeve të mundshme të të dhënave. Pas kësaj, ekspertët bënë një prezantim mbi metodat e imputimit, të cilat më pas u diskutuan duke u bazuar në një shembull me të dhënat e ASK-së. Diskutimi gjithashtu nxorri në pah çështje të mundshme që lidhen me cilësinë e të dhënave edhe të Administratës Tatimore, të shkaktuara nga rregulli që u mundëson kompanive të zgjedhin të paguajnë tatimet duke u bazuar në qarkullimin e vitit paraprak – 10 +10 pct., në vend se të raportojnë cdo tremujor. Tatimet finale pastaj përlllogariten vetëm në fund të vitit. Ndikimi i kësaj në të dhënat e ATK-së, që përdoren për imputim, nuk u analizua.

Më pas, ekspertët bënë një përshkrim të detajuar të hapave se si të kalkulohet indeksi i qarkullimit industrial dhe prodhimi industrial. Gjatë këtij prezantimi u përdorën të dhënat e ASK-së, që ishin diskutuar një ditë më parë.

Në vazhdim u diskutua harta rrugore, e përpiluar në kuadër të aktivitetit 3.1.2 dhe u elaborua më detajisht. Vëmendje e vecantë iu kushtua parakushteve për kalimin në NACE rev 2, si rikodimi në regjistrin e bizneseve para rikalkulimit të indekseve. Plani rezultues nga ky aktivitet mund të gjendet në aneksin 3 të këtij raporti.

Gjatë ditës së tretë u diskutuan dhe përsëritën në detaje hapat, me kërkesën e stafit të ASK-së. Tema tjetër e programit ishte paraqitja e ciklit të prodhimit në indeksin e prodhimit industrial. Duke u nisur nga shembulli i Danimarkës, u diskutuan hapa të ndryshëm të ciklit të prodhimit. Theks i vecantë u vu mbi nevojën për vendosjen e procedurave fikse dhe proceseve të automatizuara për prodhimit me kohë të statistikave afatshkurta. Pjesa tjetër e kohës u shfrytëzua për validimin e të dhënave, që u realizua duke bërë krahasimin midis të dhënave të statistikave afatshkurta me të dhënat nga ATK-ja në nivel dy shifror të NACE.

### 3. Konkluzionet dhe rekomandimet

ASK-ja duhet të fokusohet në çështjet, që lidhen me publikimin e versionit të parë të Indeksit të Prodhimit Industrial.

Misioni i radhës është planifikuar të realizohet në Nëntor 2014. Objektivi kryesor do të jetë asistimi në kalimin në NACE rev. 2 për indeksin e prodhimit industrial. Objektivat e tjera do të përcaktohen më vonë, por mund të përfshijnë ndihmën në përpilimin e të dhënave për vitin 2014 dhe mënyrën si të organizohet prodhimi i rregullt i indeksit në baza tremujore.

Rekomandohet që misioni mbi dizajnin e mostrës, i paraparë për tremujorin e parë të vitit 2015, të realizohet sa më herët që është e mundur, ndoshta edhe në tremujorin e katërt të vitit 2014. Në këtë mënyrë do të ketë kohë për nxjerrjen/azhurnimin e mostrës për vitin 2015. Është e rëndësishme që ASK-ja të jetë në gjendje të bëjë vetë azhurnimin e mostrës dhe që ky mision të ofrojë asistencë edhe në ngritjen e peshave duke u bazuar në mostrën.

<b>Veprimi</b>	<b>Afati kohor</b>	<b>Personi përgjegjës</b>
Zgjidhja e çështjeve të mbetura në lidhje me cilësinë e të dhënave për 2012 dhe 2013	Prill 2014	ASK
Publikimi i versionit të indeksit të prodhimit industrial për vitet 2012 dhe 2013	Qershor 2014	ASK

## Aneksi 1. Termat e Referencës

### Termat e References:

#### Komponenti 3: Statistikat e Biznesit

#### Aktiviteti 3.3.2b: Indeksi i Prodhimit Industrial në Kosovë II – Planifikimi i anketes pilot dhe mbledhja e te dhenave

#### Afatet kohore:

TeR –data e finalizimit: 26 Maj 2014

Fillimi / fundi i aktivitetit: 10-13 Qershor 2014

Raportimi: 20 Qershor 2014

#### Rezultatet obligative të komponentit:

Rezultatet obligative	Intervenimi	Standardet	Burimet e informacionit	Supozimet
<b>Rezultati obligativ 3.3</b>	Përgatitja e statistikave afat shkurta sipas NACE Rev. 2	<ul style="list-style-type: none"> <li>Një numër i serive kohore të statistikave afatshkurta, të rishikuara sipas NACE Rev.2, deri në tremujorin e tetë të projektit</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Raportet tremujore të Binjakëzimit</li> <li>Raportet e misioneve</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kapacitet i mjaftueshëm i absorbimit</li> <li>Qasje në të dhënat administrative dhe të anketave</li> <li>Numër i vogël i stafit i involvuar në realizimin e detyrave, që lidhen me projektin, në mes të misioneve</li> </ul>

#### Subjekti / qëllimi i aktivitetit: aktiviteti 3.3.2.b:

Konsulencë e mëtejme në lidhje me Indeksin e Prodhimit Industrial. Paraqitja e kërkesave të BE-së për anketën e Indeksit të Prodhimit Industrial sipas Rregullores së Këshillit (EC) Nr. 1158/2005 amending CR 1165/98 19 Maj 1998 lidhur me statistikave afatshkurta.

#### Rezultate e pritura nga aktiviteti 3.3.2b:

Raporti i misionit – Përshkrimi i gjendjes dhe puna e bërë që nga misioni i parë në Indeksin e Prodhimit Industrial në Kosovë. Raporti i misionit duhet poashtu të propozojë hapat, që duhet të ndërmerren në ASK për përmirësimin e indeksit, si dhe sugjerimet për Termat e Referencës për aktivitetet e tjera në Komponentin 3.3.

#### Ekipi në ASK:

Z. Ismail Sahiti, Shef i Divizionit, [ismail.sahiti@rks-gov.net](mailto:ismail.sahiti@rks-gov.net) (udheheqes i komponentit)

Z. Hysni Elshani, Shef i Sektorit, [hysni.elshani@rks-gov.net](mailto:hysni.elshani@rks-gov.net)

Z. Muhamet Kastrati, Specialist i TI-së, [muhamet.kastrati@rks-gov.net](mailto:muhamet.kastrati@rks-gov.net)

Znj. Valdete Navakazi, Zyrtare e Lartë për statistika afatshkurta, [valdete.navakazi@rks-gov.net](mailto:valdete.navakazi@rks-gov.net)

Znj. Luljeta Krasniqi, Zyrtare e Lartë në ASN, [luljeta.krasniqi@rks-gov.net](mailto:luljeta.krasniqi@rks-gov.net)

Z. Bekim Bojku, Zyrtar i Lartë për statistika të energjisë, [bekim.bojku@rks-gov.net](mailto:bekim.bojku@rks-gov.net)

#### **Ekipi i Projektit të Binjakëzimit i ASK-së:**

Udhëheqës i Projektit në ASK, Z. Ilir T. Berisha, Drejtor i Statistikave Ekonomike dhe Llogarive Kombetare, [Ilir.T.Berisha@rks-gov.net](mailto:Ilir.T.Berisha@rks-gov.net)

Homologu i RTA, Znj. Teuta Zyberi, Zyrtare e Lartë për Marrëdhënie me Jashtë, [teuta.zyberi@rks-gov.net](mailto:teuta.zyberi@rks-gov.net)

#### **Ekspertët e vendeve anëtare:**

Z. Søren Kristensen, Këshilltar i Lartë. ekspert, Statistikat e Danimarkës, [skr@dst.dk](mailto:skr@dst.dk)

Znj. Ingeborg Vind, Eksperte, Statistikat e Danimarkës, [inv@dst.dk](mailto:inv@dst.dk)

#### **Stafi i Projektit të Binjakëzimit:**

Z. Per Knudsen, RTA, [pkn@dst.dk](mailto:pkn@dst.dk)

Znj. Nora Zogaj, asistente e RTA, [nzogaj@yahoo.com](mailto:nzogaj@yahoo.com)

#### **Përshkrimi i historikut për aktivitetin**

Misioni i parë në Indeksin e Prodhimit Industrial në Kosovë thekson që ASK-ja duhet të përqëndrohet në cështje, që lidhen me publikimin e versionit të parë të Indeksit të Prodhimit Industrial deri në misionin e ardhshëm. Cështjet e mbetura, që kanë të bëjnë me cilësinë, duhet të adresohen pas publikimit të këtij versioni.

Ky mision nr. 2 do të përcjellë rekomandimet e dhëna gjatë misionit të parë. Objektivi i këtij misioni do të jetë vlerësimi i progresit të shënuar në veprimet e rekomanduara gjatë misionit të parë dhe asistimi në zgjidhjen e cështjeve të mbetura të cilësisë, para publikimit të versionit të parë të Indeksit të Prodhimit Industrial. Ky mision gjithashtu do të asistojë në prodhimin e indeksit për tremujorin e parë të vitit 2014, me fokus në organizimin e prodhimit të rregullt të indeksit, në baza tremujore.

Do të përgatitet edhe një plan zhvillimor afatgjatë për Indeksin e Prodhimit Industrial në mënyrë që ASK-ja të përmbushë kërkesat e legjisllacionit të BE-së.

#### **Aktivitetet, që duhet të ndëmirren si parapërgatitje për misionin:**

Lista e dokumentave të bashkangjitura

- Kristensen & Vind: Raport mbi misionin Indeksi i Prodhimit Industrial në Kosovë I – prezantimi i metodologjisë dhe kërkesave të BE-së, aktiviteti 3.3.2a

#### **Aktivitetet e pritura janë:**

- Zhvillimi i planit të detajuar për aktivitetet e projektit të binjakëzimit

#### **Në fund të misionit, pritet të përgatitet:**

- Raporti i misionit – sipas modelit për raportimin
- Plani i detajuar se si ASK të arrijë qëllimin: Një numër i serive kohore të statistikave afatshkurta, të rishikuara sipas NACE Rev.2, deri në tremujorin e tetë të projektit





**Aneksi 1. Programi - Qershor 10-13 2014**

<b>Dita</b>	<b>Vendi</b>	<b>Koha</b>	<b>Aktiviteti</b>
<b>1</b>	ASK	09.00	Hyrje në këtë pjesë të komponentit 3
		09:15	ASK: Puna e bërë që nga misioni i kaluar në Indeksin e Prodhimit Industrial
		10:30	Pushim për kafe
		11:00	Cështjet e mbetura në lidhje me cilësinë – si të vazhdohet drejt publikimit të versionit të parë të Indeksit të Prodhimit Industrial
		12:00	Dreka
		13:15	Vazhdim
		14:30	Pushim për kafe
		15:00	Vazhdim
		16:00	Konkluzionet preliminare. Organizimi i programit për ditën e 2 dhe të 3
<b>2</b>	ASK	09:00-12:00	Vazhdim nga dita 1
		13.15-16.00	Përpilimi i planit të detajuar për Indeksin e Prodhimit Industrial pas publikimit të parë, përfshirë planin për kalimin në NACE rev. 2
<b>3</b>	ASK	09:00-10:30	Procesi i prodhimit dhe afatit kohor për Indeksin e Prodhimit Industrial në Danimarkë
		11.00-16.00	Procesi i prodhimit të Indeksit të Prodhimit Industrial në ASK bazuar në mbledhjen e të dhënave për tramujorin 1 të vitit 2014
<b>4</b>	ASK	09:00-10.30	Dakordim mbi rekomandimet dhe afatet kohore
		10:30	Pushim për kafe
		11:30	Takim mes ekspertëve, udhëheqësit të komponentit, udhëheqësit të projektit dhe RTA

## **Aneksi 2. Personat e takuar**

### ASK:

Z. Ismail Sahiti, Shef i Divizionit

Z. Hysni Elshani, Shef i Sektorit

Znj. Valdete Navakazi, Zyrtare e Lartë për statistika afatshkurta

Znj. Luljeta Krasniqi, Zyrtare e Lartë ne ASN

Z. Bekim Bojku, Zyrtar i Lartë për statistika të energjisë.

Znj. Violeta Sylja, punonjëse e re

Znj. Saranda Berisha, punonjëse e re

### Ekipi i Projektit:

Per Knudsen, RTA

Nora Zogaj, asistente e RTA

## Aneksi 3. Plani për Indeksin e Prodhimit Industrial

	2.14	3.14	4.14	1.15
Final data validation of 2012, 2013 (VARIABLES 110 AND 120)				
Imputation procedure design	VN+BB			
Imputation of data 2012,2013	VN+BB			
Index procedure design	VN+BB			
Create indices for 2012,2013	VN+BB			
Publishing data for 2012,2013	VN			
NACE rev 2 (calculation, publication)			VN+MK	
Review of design, sample				VN+MK+BB (Januar
Production of 2014Q1				
Production of 2014Q2, and beyond				
<b>Prerequisites for NACE rev. 2 publication</b>				
NACE rev. 2 in SBR		x		
PPI available at NACE rev. 2			when?	
SBS (for value-added shares) available at NACE rev. 2			when?	